

BOŽE, NEROZUMÍM TOM, ALE VÍM, ŽE MNE MILUJEŠ

Kázání ze soboty 19.11.2016 – br. Vlastimil Fürst

Život je někdy krutý.

Jednu neděli uprostřed letošních prázdnin jsme prožili nádherný den s rodiči Moniky, manželky našeho Lukáše, na Šútovském jezeře. Moji ženě se splnil jeden sen.

V pondělí jsme se dověděli, že ve stejné době, kdy jsme se vraceli domů, se domů vraceli i naši kamarádi, Anička s Jirkou, ale už nedojeli. Oba dva byli na místě mrtví...

Mnohokrát jsem si pak říkal: „Proč my žijeme a oni ne? Vždyť to byli tak super lidi...“ V dalším týdnu se mi stále vracela slova apoštola Pavla: „Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.“ (Fp 4,13) Ta slova zněla opakovaně v mé mysli, ale v úplně jiném významu, než jak jsem jim rozumě dřív.

TISÍCE OTÁZEK, ŽÁDNÁ ODPOVĚĎ

Když se stane taková tragédie, naši mysl naplní spousta otázek. Musel jsem myslet na maminku Aničky, která před léty přišla v jeden den o manžela a dceru a teď přišla už o druhé dítě, a o tom posledním vlastně ani neví, co s ním je. V Bibli je příběh muže, který zažil něco podobného jako Helenka, maminka Aničky.

Boží mlčení

Tím mužem, jak už asi mnozí tušíte, je Jób. Přišel o všechnen majetek, o všech svých deset dětí, a nakonec také o své zdraví. Vypadalo to, že umírá. Jób má spoustu otázek. Nerozumí tomu, co se děje a situaci ještě sěžují přátelé, kteří jsou přesvědčeni, že jejich kamaráda trestá Bůh.

Nakonec, nenapadne to někdy i nás, děje-li se někomu něco, co nechápeme?

Jóbovi přátelé vedou dlouhé monology, kladou vlastně sami sobě otázky a sami si pak i odpovídají. Mají pocit, že svému kamarádovi pomohou, když ho přinutí k tomu, aby přiznal, že má nějaký skrytý hřích, protože až to udělá, Bůh mu pak konečně odpustí.

Při sledování tohoto napínavého příběhu bychom se měli zaměřit na to, co Jóba trápí ze všeho nejvíc: „Vskutku vím, je tomu tak, což může člověk být před Bohem spravedlivý? Kdo by s ním chtěl vésti spor, z tisíce otázek jedinou nezodpoví.“ (Jób 9,2-3)

Co trápí muže, který přišel o majetek, děti a teď se mu ďábel pokouší vzít i víru? Jób říká: „Bože, mám na tebe tolik otázek, ale ty mlčíš. Proč?“ Jóba ze všeho nejvíc trápí Boží mlčení. Má pocit, že ho Bůh opustil.

Ježíšova nezodpovězená otázka

Vybavuje se mi jiný muž, který má také pocit, že je opuštěný Bohem. Proto volá: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ (Mt 27,46)

Není to absurdní? Ježíš, který je podle naší víry Bůh, se ptá Boha, proč ho opustil. Proč má najednou pocit, že je sám? Vždyť nezhrěšil. Tak proč?

Ježíš nakonec s touto otázkou na rtech umírá.

Pozor na kritiku trpících a hledajících

To, co říká Jób, se nelíbí jeho přátelům. Sófar, jeden z nich mu říká: „*Na to navázal Sófar Naamatský slovy: 'Má takové množství slov zůstat bez odpovědi? Má mluvka být v právu? Mohou lidé k tomu, co povidáš, mlčet? Máš ty se dál vysmívat a nikdo tě neusadí?'*“ (Jób 11,1-3)

Jóbovi přátelé vystupují jako samozvaní advokáti Stvořitele – Hospodina. Mají pocit, že tím, co říkají, slouží svému Bohu. Není přece možné nechat někoho, aby se takto rouhal.

Najdu toho, kdo se mne zastane

Jób to vydržel dlouho. Dlouho naslouchal výpadům svých přátel a jejich osočování. V jeho situaci to nebylo vůbec jednoduché. Slyší neustále dokola, že má přiznat to, co tají, protože, kdyby neměl nějaký tajný závažný hřích, nemohlo by se dít to, co se děje.

Pak už to Jób nevydrží a zoufale vykřikne: „*Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem. A kdyby mi i kůži sedřeli, ač zbaven masa, uzřím Boha, já ho uzřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí, ne někdo cizí, mé ledví po tom prahne v mé nitru.*“ (Jób 19,25-27)

Jób v té chvíli nebojuje o své zdraví. Jen touží po někom, kdo by se ho zastal. Potřebuje někoho, kdo ho obhájí ne před Hospodinem, ale před jeho přáteli a před dalšími lidmi, kteří si na něj ukazují a říkají: „Dobře mu tak. Teď už ví, že není lepší než my!“

NAŠEL JSEM ZASTÁNCE

Jóbovi přátelé, kteří to s ním myslí dobře, mluví ještě dlouho. Také Bůh je vydržel dlouho poslouchat. Asi by mluvil až dodnes, kdyby pak nezačal mluvit Hospodin.

Jóbovo přiznání

Při čtení Stvořitelových slov se nám může zdát, že Bůh mluví o něčem úplně jiném než Jób. Jako by každý z nich popisoval něco odlišného. Jób přesto jako jediný pochopí, co mu tím vším chce Hospodin říci. Vyslechne Boží řeč a odpoví: „*Uznávám, že všechno můžeš a že žádný záměr tobě není neproveditelný. Kdo smí nerozvážně zatemňovat úradek Boží?*“

Ano, hlásal jsem, čemu jsem nerozuměl. Jsou to věci pro mě příliš divuplné, které neznám. Rač mě vyslyšet a nech mě mluvit; budu se tě ptát a poučíš mě.

Jen z doslechu o tobě jsem slyšel, teď však jsem tě spatřil vlastním okem. Proto odvolávám a lítuji všeho v prachu a popelu.“ (Jób 42,2-6)

Jób si uvědomuje, v čem je jeho problém. Jeho víra se podobá kupeckým počtům. Onomu „*má dáti a dal*“. Jenže tak víra ve Stvořitele nefunguje. Tak jako Jób trpí, aniž by pro to byl logický důvod, trpí i Bůh, když se nás snaží zachránit.

Teprve, když si Jób uvědomuje, s kým polemizuje a koho to vlastně kritizuje, poznává svůj problém. Vyznává, že mluvil o něčem, čemu díky své lidské omezenosti nemůže rozumět. I kdyby mu Bůh odpověděl na jeho otázky, Jób teď ví, že by stejně nepochopil.

Je to už víc jak půl století. Táta tehdy koupil televizi. Takovou malou, japonskou a navíc přenosnou. Chodil jsem tehdy do první třídy, a když jsem se díval na pohádky, nemohl jsem

pochopit, jak se do té malé bedýnky může vejít král, princezna, a dokonce i drak.

Jednoho dne jsem se na to zeptal táty. Víte, co mi tehdy odpověděl? Tušíte správně: „*Vaťáku, to bys stejně nepochopil...*“ Měl pravdu. Vlastně to docela nechápu ani dnes, přestože jsem dokončil elektrotechnickou fakultu. Principy chápu, ale do detailů bych se raději nepouštěl.

Bůh se stává Jóbovým advokátem

Jób vlastně netouží po tom, aby všemu rozuměl. Spíš potřebuje advokáta, který by se ho zastal před lidmi. Chtěl, aby někdo očistil jeho jméno, které utrpělo.

Nakonec se této role ujímá samotný Bůh, který poté, co domluvil s Jóbem, hovoří k Elifazovi a dalším Jóbovým žalobcům: „*Můj hněv plane proti tobě a oběma tvým přátelům, protože jste o mně nemluvili náležitě jako můj služebník Jób. Vezměte tedy za sebe sedm býčků a sedm beranů a jděte k mému služebníku Jóbovi. Obětujte za sebe zápalnou oběť a můj služebník Jób ať se za vás modlí. Já ho přijmu milostivě a nepotrestám vás za vaše poblouzení, že jste o mně nemluvili náležitě jako můj služebník Jób.*“ (Jób 42,7-8)

Nakonec je Jób tím spravedlivým. Boží soud ho shledává nevinným. Jeden z možných překladů prý zní: „*Můj hněv plane proti tobě a oběma tvým přátelům, protože jste se mnou nemluvili náležitě jako můj služebník Jób...*“

Tito přátelé mají problém. Zlobí se na Jóba, který podle nich nemluví o Bohu dostatečně uctivě. Pasují se do role Božího advokáta bez toho, aby se Hospodina nejprve zeptali, zda s tím souhlasí.

Jób to dělá jinak. Jde se svými problémy za Stvořitelem, který je jako jediný může vyřešit. V tom je zásadní rozdíl mezi Jóbem a jeho přáteli.

JEN V KRISTU A S KRISTEM OBSTOJÍ MÁ VÍRA

Závěr celé knihy vyznívá skoro jako happy end. Připomeňme si ho.

Jób odpouští přátelům i Bohu

Bůh vyzval přátele, aby šli za Jóbem, který se měl modlit, aby Hospodin přijal oběť za jejich hřích. Už to není Jób, kdo trpí za svůj hřích, ale jeho přátelé.

Jak Jób zareaguje? Odpustí jim?

„*I šli Elifaz Témanský, Bildad Šúchský a Sófar Naamatský učinit, co jim Hospodin nařídil. A Hospodin Jóba milostně přijal. Hospodin také změnil Jóbův úděl, poté co se modlil za své přátele...*“ (Jób 42,9-10)

Všimli jste si, kdy Bůh změnil Jóbův úděl? Teprve, když Jób dokázal, že je jiný.

Jób si mohl myslet, že teď se ukázala pravda. Mohl říci: „Vidíte? Já jsem vám to říkal celou dobu!“

Jób na to měl právo, ale neudělal to. V tom je jeho velikost. Setkal se s Bohem, který byl jiný, než jak si ho představoval dřív. Jeho zkušenost ho posunula dál.

2. Jób se setkal se Spasitelem

Připomeňme si ještě jednou Jóbovo zoufalé volání: „*Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem. A kdyby mi i kůži sedřeli, ač zbaven masa, uzřím Boha, já ho uzřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí, ne někdo cizí, mé ledví po tom prahne v mé nitru.*“ (Jób 19,25-27)

Jób potřeboval ujistit, že Bůh přijímá jeho službu, jeho život i jeho oběti. Potřeboval ujistit, že má jistotu spasení. Obstál v situaci, kterou nepochopí nikdo, kdo se v ní sám neocitne.

A pak, když naslouchal Hospodinu a uvědomil si, že se setkal s Božím majestátem, s úlevou zašeptá: „*Jen z doslechu o tobě jsem slyšel, teď však jsem tě spatřil vlastním okem. Proto odvolávám a lituji všeho v prachu a popelu.*“ (Jób 42,6)

Jób nenašel jen advokáta. Našel i svého Spasitele, díky kterému má jistotu spasení. Ne pro své skutky a svou svatost, ale pro svatost a pro dokonalou lásku svého Stvořitele.

Čas od času prožívám ztrátu svých blízkých a přátel. A jak mi přibývají roky a zkušenosti, mám pocit, že alespoň trochu rozumím tomu, co tu Jób říká.

V důsledku toho, co se stalo Aničce a Jirkovi, znovu přemyslím o slovech apoštola Pavla: „*Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.*“ (Fp 4,13) Dříve jsem v nich vnímal spíše Boží sílu k tomu, aby se děly zázraky. Dnes objevuji i další rozměr. Cítím v nich tu úžasnou Boží sílu, která chrání mou víru před zhroutčením, když se hrouťí mé představy o Bohu i o tom, jak by měl můj nebeský Otec jednat.

Je to už spousta let. Měl jsem tehdy první kázání na novém místě. Kázal jsem o jistotě spasení.

Po skončení bohoslužby za mnou přišla starší sestra. Její slova mne překvapila: „*To si fakt myslíš, že jsi tak svatý a dokonalý, že můžeš mít jistotu spasení?*“ Snažil jsem si jí vysvětlit, že moje jistota spasení není postavena na mé vlastní dokonalosti, ale na mém Spasiteli.

Asi po pěti minutách jsem svou snahu vzdal. Jen jsem jí ještě řekl: „*Síce s tebou nesouhlasím, mám na jistotu spasení jiný názor, ale věř, že tě mám rád!*“ Ona k tomu ještě přidala tečku: „*Kdybys mne měl rád, tak bys se mnou souhlasil!*“

O pár let později mi tato sestra řekla: „*Bratře, v mnohém s tebou nesouhlasím, ale věř mi, mám tě ráda a každý den se za tebe modlím.*“ Znělo to jako rajská hudba.

Uplynulo pár dalších let a já jednou v modlitbě této ženy uslyšel: „*Bože, děkuji ti, že i když nejsem dokonalá, přestože stále bojuji s hříchem, mohu mít jistotu spasení. Díky, že mi ji nabízíš v Ježíši Kristu!*“

V tu chvíli jsem prožíval jednu z nejradostnějších chvil v mém kazatelském povolání.

Od chvíle, kdy jsem se dozvěděl o tragické smrti Aničky a Jirky, jsem mnohokrát vyslovil slova, která tvoří název tohoto kázání: „*Bože, nerozumím tomu, co děláš, ale vím, že mne miluješ!*“

Nevím jak vy, ale já se musím často modlit za svou víru i za schopnost důvěřovat Bohu

i ve chvílích, když se dobrým lidem stávají zlé věci. To se pak obracím na svého Spasitele s prosbou: „Bože, často Ti nerozumím, ale vím, že mne máš rád. Víím, že jsi pro mne byl ochotný trpět na kříži. Podpírej mou víru, když se hroutí. Posouvej mne dál a uč mne důvěřovat Ti, i když se můj život, nebo životy mých blízkých nebudou utvářet podle mých představ.

Pomoz mi i v takových chvílích vnímat Tvou lásku.

Pomoz mi říci: Nerozumím Ti, ale vím, že mne miluješ. Amen.“